

Dosarul nr. 3ra-491/2020

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (G. Ciobanu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

03 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Consiliul municipal Chișinău și de Societatea cu Răspundere Limitată „Kaufland”, reprezentată de avocatul Pașatii Iulian,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Kaufland” cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva deciziei din 22 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 20 februarie 2019 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Chișinău, intervenient accesoriu SRL „Kaufland” cu privire la anularea deciziei nr. 9/17 din 16 ianuarie 2019 „Cu privire la darea în arendă a unui lot de pământ suplimentar la terenul deținut în proprietate din XXX, SRL „Kaufland”.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 9/17 din 16 ianuarie 2019 „Cu privire la darea în arendă a unui lot de pământ suplimentar la terenul deținut în proprietate din bd. XXX SRL „Kaufland”, s-a decis transmiterea în arendă a unui lot de pământ cu o suprafața de 0,4375 ha din bd. XXX.

În conformitate cu art. 64 din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, a fost supus controlului obligatoriu de legalitate decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 9/17 din 16 ianuarie 2019 și s-a constatat că aceasta a fost adoptată contrar prevederilor legale.

În conformitate cu art. 68 din Legea privind administrația publică locală, prin notificarea nr. 1304/OT4-91 din 29 ianuarie 2019, a solicitat Consiliului municipal Chișinău abrogarea în termen de 30 de zile a actului administrativ considerat ilegal.

În conformitate cu art. 68 alin. (3) din Legea privind administrația publică locală, în termen de 30 de zile de la data primirii notificării, autoritatea locală

emitentă trebuia să modifice sau să abroge actul contestat. Astfel, la data de 16 februarie 2019 în adresa Oficiului a parvenit demersul secretarului interimar al Consiliului mun. Chișinău nr. 07-119/473 prin care notificarea înaintată a fost respinsă ca fiind nefondată.

Consideră că decizia nr. 9/17 din 16 ianuarie 2019 a Consiliului mun. Chișinău, contravine prevederilor legale și solicită anularea acesteia susținând că potrivit art. 14 alin. (2) lit. d) din Legea privind administrația publică locală, consiliul local decide în privința actelor juridice de administrare sau de dispoziție privind bunurile domeniului privat al satului, orașului, municipiului, după caz, în condițiile legii.

A notat reclamantul că conform prevederilor art. 77 alin. (2) din Legea privind administrația publică locală, actele juridice de administrare și de dispoziție privind bunurile proprietate publică a unității administrativ-teritoriale se încheie cu persoanele fizice și persoanele juridice de drept privat prin licitație publică, organizată în condițiile legii. Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 136 din 10 februarie 2009, stabilește că organizarea și desfășurarea licitației este condiționată de prioritatea prețului maxim propus, aceiași ordine de idei, relevă că, organizarea licitației publice presupune liberul acces și egalitatea tuturor doritorilor de a obține dreptul la arendarea bunurilor proprietate publică a unității administrativ-teritoriale.

A solicitat reclamantul anularea deciziei nr. 9/17 din 16 ianuarie 2019 a Consiliului mun. Chișinău „Cu privire la darea în arendă a unui lot de pământ suplimentar la terenul deținut în proprietate din bd. XXX, SRL „Kaufland”.

Prin hotărârea din 05 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Chișinău, intervenient accesoriu SRL „Kaufland” privind anularea deciziei nr. 9/17 din 16 ianuarie 2019, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

În motivarea soluției instanța de fond a concluzionat că decizia nr. 9/17 din 16 ianuarie 2019 nu stabilește careva acțiuni de înstrăinare, concesiune, dare în arendă sau locațiune a bunurilor, dar prevede amenajarea complexă de către SRL „Kaufland” a terenului nefuncțional pentru parcare a automobilelor. Terenul a fost transmis în condiții de arendă provizorie fără drept de privatizare, suplimentar la terenul deținut în proprietate.

A constatat instanța de fond că decizia nr. 9/17 din 16 ianuarie 2019 cu privire la darea în arendă a unui lot de pământ suplimentar la terenul deținut în proprietate din bd. XXX, de către SRL „Kaufland”, este legală. Or, pârâtul a respectat procedura de emisie și a emis în conformitate cu competențele și normele materiale, în conformitate cu legislația în vigoare, actul administrativ.

Prin decizia din 22 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată hotărârea din 05 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, emisă o hotărâre nouă prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și a fost anulată decizia nr. 9/17 din 16 ianuarie 2019 „Cu privire la darea în arendă a unui lot de pământ suplimentar la terenul deținut în proprietate din bd. XXX, SRL „Kaufland”

Pentru a concluziona astfel, Curtea de Apel Chișinău a indicat că lotul de pământ este un teren fără construcții cu o suprafață de 0,4377 ha, format prin combinare din loturile de pământ proprietate municipală cu numerele cadastrale

XXX și XXX.

Astfel, prin decizia Consiliului mun. Chișinău, s-a decis formarea lotului de pământ litigios prin combinare din loturile de pământ proprietate municipală cu nr. cadastrale XXX și XXX.

A concluzionat instanța de apel că la materialele cauzei, contrar normelor de drept, nu au fost anexate studiul privind posibilitatea formării bunului imobil și avizul cu privire la formarea bunului imobil.

La 17 februarie 2020 Consiliul municipal Chișinău, a declarat recurs împotriva deciziei din 22 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei decizii noi prin care să fie menținută hotărârea instanței de fond.

În motivarea recursului a indicat că terenul din bd. XXX, cu suprafața de 0,4375 ha este de domeniul public al mun. Chișinău (de uz comun), teren pe care nu poate fi amplasată nici o construcție și nu poate fi îngrădit, respectiv acest teren nu poate fi scos la licitație publică spre adjudecare.

A mai relatat recurentul că Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de stat a interpretat eronat legislația în vigoare și anume făcând referire că terenul litigios urma a fi scos la licitație în temeiul prevederilor art. 77 alin (2) din Legea privind administrația publică locală. Astfel, prezentul teren nu poate fi format ca bun imobil separat și respectiv nu poate fi scos la licitație publică, totodată a atenționat că terenul dat suplimentar este învecinat doar cu terenul deja proprietate privată a SRL „Kaufland” și din aceste considerente doar proprietarul avea dreptul exclusiv de preferință să îl procure, deoarece, învecinat cu acest teren este doar drumul de uz comun, care se află în proprietatea administrației publice locale.

Recurentul a mai specificat că terenul din bd. XXX cu suprafața de 0,4375 ha este pentru amenajarea stradală cu asigurarea accesului pietonal și parcare publică a automobilelor. Acest teren este transmis provizoriu, fără drept de privatizare, îngrădire și construire. În cazul în care Decizia nr. 9/17 din 16 ianuarie 2019 va fi anulată, de acest teren vor beneficia în continuare solicitanții acestui teren doar că fără achitarea plății de arendă și anume 10% din valoarea terenului ce constituie 116 801 de lei, conform raportului de evaluare și respectiv bugetul municipal va avea de suferit or, acest teren va fi folosit gratuit în continuare.

La 20 februarie 2020 SRL „Kaufland”, reprezentată de avocatul Pașatii Iulian a declarat recurs împotriva deciziei din 22 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei decizii noi prin care să fie menținută hotărârea instanței de fond.

În motivarea recursului recurentul a susținut că la adoptarea deciziei instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea și anume a aplicat greșit prevederile art. 77 alin. (5) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, interpretând eronat și declarativ că nu este aplicabilă excepția care exclude necesitate organizării licitației publice. Instanța de fond corect și cu certitudine a stabilit că terenul dat în arendă în baza deciziei contestate, este de domeniul public al municipiului Chișinău, teren pe care nu poate fi amplasată nici o construcție și respectiv nu poate fi scos la licitație.

A considerat recurentul că instanța de apel a omis să aplice legea care trebuia să fie aplicată și anume normele prevăzute de Legea 1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului.

Recurentul a susținut că Consiliul municipal Chișinău, a respectat prevederile legale ce țin de competența autorității administrației publice locale referitor la deciderea dării în locațiune/arendă sau comodat a terenurilor și a altor bunuri proprietate a unității administrativ teritoriale.

La 26 februarie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, copiile recursurilor declarate de Consiliul municipal Chișinău și de SRL „Kaufland”, reprezentată de avocatul Pașatii Iulian, împotriva deciziei din 22 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Conform avizelor de recepție anexate la materialele dosarului, părțile la proces au recepționat recursurile depuse de Consiliul municipal Chișinău și de SRL „Kaufland”, reprezentată de avocatul Pașatii Iulian.

Referințe pe marginea recursurilor declarate de către Consiliul municipal Chișinău și de SRL „Kaufland”, reprezentată de avocatul Pașatii Iulian, nu au fost depuse.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod, Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a fost abrogată.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În contextul prevederilor art. 245 din același cod, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 22 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 06 februarie 2020 și a fost recepționată de către avocatul Pașatii Iulian la 10 februarie 2020 și de către Consiliul municipal Chișinău la data de 10 februarie 2020.

Prin urmare, recursurile declarate de către Consiliul municipal Chișinău la 17 februarie 2020 și de către SRL „Kaufland”, reprezentată de avocatul Pașatii Iulian, la data de 20 februarie 2020, au fost depuse în termenul prevăzut de lege.

Având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ va aprecia condițiile de

admisibilitate a recursului conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursurilor depuse de Consiliul municipal Chișinău și de SRL „Kaufland”, reprezentată de avocatul Pașatii Iulian, în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că recursurile depuse de Consiliul municipal Chișinău și de SRL „Kaufland”, reprezentată de avocatul Pașatii Iulian, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile enunțate se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs

poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului că, nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibile recursurile depuse de Consiliul municipal Chișinău și de SRL „Kaufland”, reprezentată de avocatul Pașatii Iulian.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) ale Codului administrativ, art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursurile depuse de Consiliul municipal Chișinău și de Societatea cu Răspundere Limitată „Kaufland”, reprezentată de avocatul Pașatii Iulian, se declară inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh